

GAN
ALEF
BET
GIMMEL
DALET
HEE
WAW

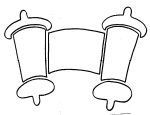

EEN MEISJE UIT MOAB

Het verhaal van Roeth

JELED-NIK Afdeling Onderwijs

Tekst: Henny van het Hoofd
Illustraties: Marchien Mayer

Dit werkboekje is onderdeel van het JELED leerplan voor kinderen van 4 -12 jaar
Meer informatie: www.jeled.net of henny@nik.nl

©JELED-NIK Afdeling Onderwijs

JELED = Jewish European Learning Experience Dot.net

Lang geleden woonden er in het stadje Beth Lechem een man en een vrouw, die Elimèlech en Naomi hetten. Ze hadden twee zontjes, Machlon en Kiljon, en waren erg gelukkig. Maar toen kwam er hongersnood in het land. In geen maanden was er meer een druppeltje regen gevallen. De grond was kurkdroog en zat vol scheuren. En ook op de akkers wilde helemaal niets meer groeien.

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen.

1. *Waarom kun je zien dat het al heel lang niet geregend heeft?*
2. *Hoe heten de mensen op de tekening? Schrijf hun namen er bij.*
3. *Vul in wat ze tegen elkaar zeggen.*

‘Zo kan het niet langer meer doorgaan’, zei Elimèlech tegen Naomi. ‘Laten we maar gaan verhuizen naar het land Moab, misschien hebben we daar wel genoeg te eten’. En dat deden ze.

Al gauw hadden ze het in Moab zo naar hun zin dat ze besloten om voor altijd in het nieuwe land te blijven en niet meer terug te gaan naar Beth Lechem. Machlon en Kiljon werden groot en trouwden met meisjes uit Moab. Het ene meisje heette Orpa en het andere Roeth. Maar toen gebeurde er iets heel verdrietigs. Elimèlech, de man van Naomi, werd ziek. Zo ziek, dat hij dood ging. Een tijdje later stierven ook de mannen van Orpa en Roeth.

Naomi was erg bedroefd. ‘Waarom zou ik nog langer in Moab blijven?’ dacht ze. ‘Ik ken hier bijna niemand, en mijn hele familie woont in Beth Lechem. De hongersnood zal nu vast wel voorbij zijn’. Ze ging naar Orpa en Roeth toe en vertelde over haar plannen. ‘Maar voordat ik terug ga wil ik jullie bedanken’, zei Naomi. ‘Jullie zijn altijd zo aardig voor me geweest. Ik hoop dat jullie allebei gauw een andere man zullen vinden, waarmee je weer heel gelukkig wordt’.

‘Maar wij hebben ook een plan’, zeiden Orpa en Roeth. ‘Als u terug gaat naar Beth Lechem, dan gaan wij met u mee!’. ‘Jullie zijn lieve meisjes’, zei Naomi. ‘Maar denk toch eens na. Jullie kennen er helemaal niemand. Je kunt de mensen daar niet eens verstaan, want ze spreken Ivriet. En bovendien zijn onze joodse wetten en feesten heel anders dan die hier in Moab. Ik weet zeker dat jullie heimwee krijgen en heel ongelukkig zullen worden, en dat wil ik niet. Nee, het is echt het beste als jullie hier in Moab blijven’. ‘U heeft gelijk, moeder’, zei Orpa. Ze gaf Naomi en Roeth een zoen en ging weg, terug naar haar eigen familie.

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen

1. *Hoe heet het meisje dat weggaat?*
2. *Waar gaat ze naar toe?*
3. *Vul in wat ze tegen elkaar zeggen.*
4. *Teken dit dorp en de palmen na in de tekening:*

‘En jij, Roeth?’ vroeg Naomi. ‘Kijk eens naar Orpa, die is verstandig. Ze gaat terug naar haar eigen familie’.

‘Dacht u nou echt dat ik u helemaal alleen liet teruggaan?’ zei Roeth. ‘U bent altijd zo lief voor me geweest. Ik vind het helemaal niet erg dat het in Beth Lechem anders is dan hier. Ivriet kan ik toch leren? Ik weet al een heleboel woorden. En over de joodse wetten en feesten heb ik al zoveel gehoord, van mijn man en van u. Ik vind ze heel mooi en ik wil ook wel zo leven’.

‘Maar je kent helemaal niemand in Beth Lechem’, zei Naomi. ‘Ik ken u toch’ antwoordde Roeth. ‘Nee hoor, ik laat u niet in de steek, waar u ook naar toe gaat. Alleen de dood zal ons scheiden’.

En zo gingen Naomi en Roeth samen op weg naar Beth Lechem. Het was net de tijd van de gerste-oogst, en overal op de akkers waren mensen bezig de gerst in schoven samen te binden.

Zodra ze de stadspoort binnenkwamen, begonnen de mensen tegen elkaar te fluisteren. ‘Kijk eens, is dat Naomi niet? Maar wat ziet ze er verdrietig uit! Wat zou er met haar gebeurd zijn? Waar is haar man? En wie is toch dat meisje dat ze bij zich heeft? Ze had toch twee zonen? En kijk eens naar de jurk die ze aanheeft! Helemaal vuil en gescheurd! En vroeger was ze zo’n mooie, rijke en gelukkige vrouw! Weet je zeker dat het echt Naomi is? Dat kan toch niet waar zijn?’

‘Dag Naomi’, zeiden de mensen. ‘Welkom thuis’ Wat is er toch met je gebeurd?’. ‘Ik heet geen Naomi meer’ zei Naomi. ‘Want dat betekent toch: de gelukkige? Nee, noem mij voortaan maar Mara, de verdrietige. Want mijn leven is heel bitter en verdrietig geworden. Als een rijke vrouw ben ik met mijn man en kinderen uit deze stad vertrokken, en als een arme weduwe ben ik teruggekomen’.

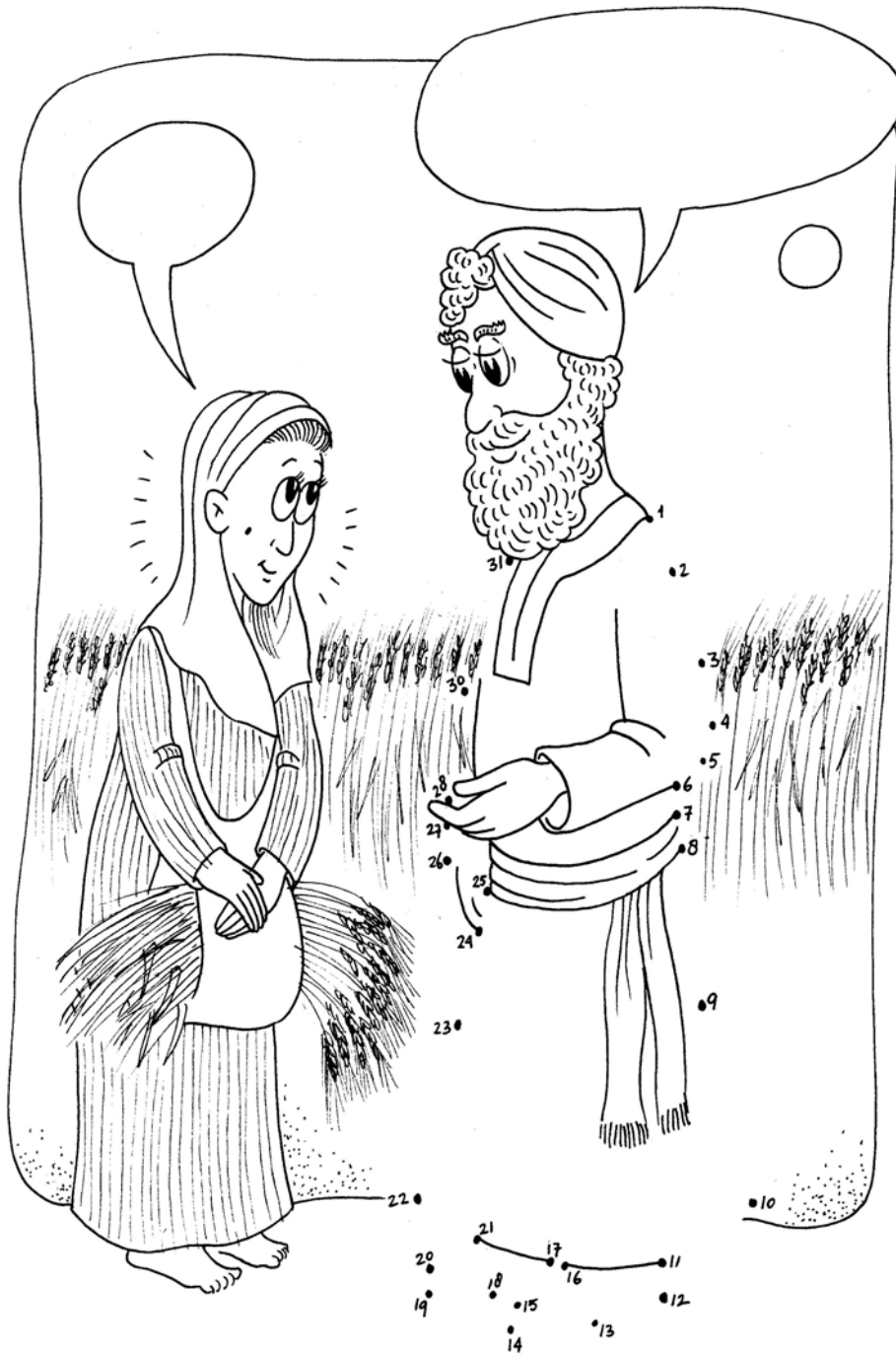

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen

1. *Wie is de vrouw die huilt?*
2. *Waarom is ze zo verdrietig?*
3. *Wat doet het meisje rechts?*
4. *Vul in wat ze tegen elkaar zeggen.*

Naomi en Roeth vonden een leegstaand schuurtje waar ze konden wonen. Ze bezaten vrijwel niets meer, en hadden ook niets te eten. 'Naomi, je hebt me wel eens verteld dat er een joodse wet is die zegt dat arme mensen de aren op mogen rapen die de maaiers op de akker laten liggen', zei Roeth. 'Ja, dat heb je goed onthouden', antwoordde Naomi. 'Nou, dan hebben we in ieder geval te eten!' riep Roeth. 'Overal zijn ze bezig met de gerste-oogst, dus ik ga meteen kijken of ik ergens nog aren zie liggen. Blijft u maar hier, lekker in de schaduw. Zie je wel dat het goed is dat niemand in Beth Lechem weet wie ik ben? Nu hoef ik me ook niet te schamen dat ik zo arm geworden ben!'. Iedere dag ging Roeth al vroeg op pad. Ze werkte heel hard, en iedere avond had ze altijd zoveel aren bij elkaar geraapt dat ze voor Naomi en zichzelf voldoende te eten had.

Op een dag kwam Boaz, de eigenaar van de akker, langs om te zien hoe ver de maaiers met oogsten waren. Zodra hij Roeth zag, vroeg hij: 'Wie is dat toch?'. 'Dat is het meisje dat met Naomi uit Moab is meegekomen' antwoordden de maaiers. 'En het is er eentje die niet stilzit, hoor! De hele dag is ze hard aan het werk'. Boaz ging naar Roeth toe en vroeg haar heel vriendelijk hoe ze heette. 'Ik heb gehoord dat je met Naomi uit Moab bent meegekomen, en dat je zo goed voor haar zorgt. Je hebt haar niet alleen gelaten in haar armoede en met al haar verdriet, maar je bent met haar mee gegaan naar een land dat voor jou vreemd was'. Roeth bloosde een beetje en wist niet precies wat ze tegen Boaz moest zeggen. 'Als je wilt kun je met de maaiers mee eten, en als je dorst krijgt mag je gerust wat water uit die kruiken daar drinken', zei Boaz. En voordat hij vertrok zei hij tegen de maaiers: 'Laat maar een paar extra aren vallen als Roeth achter jullie loopt, dan hoeft ze niet zo hard te werken'.

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen

1. *Hoe heten de man en de vrouw?*
2. *Waar zijn ze?*
3. *Maak de tekening af.*
4. *Vul in wat ze tegen elkaar zeggen.*

Toen Roeth die avond thuiskwam had ze wel twee keer zoveel gerst bij zich als anders. Natuurlijk vroeg Naomi hoe dat kwam, en Roeth vertelde haar over de eigenaar van de akker die zo vriendelijk en belangstellend was geweest. Zodra Naomi de naam Boaz hoorde, zei ze: 'Wat een geluk dat je nou net op zijn akker bent gaan rapen. Die Boaz is echt een heel aardige man. Wist je dat hij nog familie van Elimèlech is? Hij zal ons vast niet in de steek laten'.

Naomi vertelde Roeth dat er in de Tora staat dat wanneer iemand zo arm geworden is dat hij zelfs zijn eigen akker moet verkopen, de familie zoveel mogelijk hun best moet doen om het land weer voor hem terug te kopen. 'En ook voor de weduwe die na de dood van haar man zonder kinderen achterblijft moet de familie zorgen', legde Naomi uit.

De hele lente bleef Roeth op de akker van Boaz. Eerst raapte ze gerst, en daarna tarwe.

Af en toe kwam Boaz langs, en altijd had hij wel een vriendelijk woordje voor haar.

Op een avond zei Naomi: 'Weet je wat, Roeth? Het is zo lekker koel buiten, waarom ga je niet een eindje wandelen? Kom, dan zal ik je haar vlechten, dat staat je zo lief. En doe je groene jurk aan, die kleurt zo mooi bij je ogen. O, en Roeth... als je Boaz soms ziet, dan kun je gerust met hem praten hoor. Ik weet zeker dat hij dat heel leuk zou vinden!'

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen:

1. *Wat is Naomi aan het doen?*
2. *Wat zegt ze tegen Roeth?*
3. *Teken het gezicht van Roeth in de spiegel.*

Die avond was Boaz nog laat aan het werk op de dors-vloer. Hij was tarwe aan het dorsen, dat betekent dat hij de korrels uit de aren aan het kloppen was.

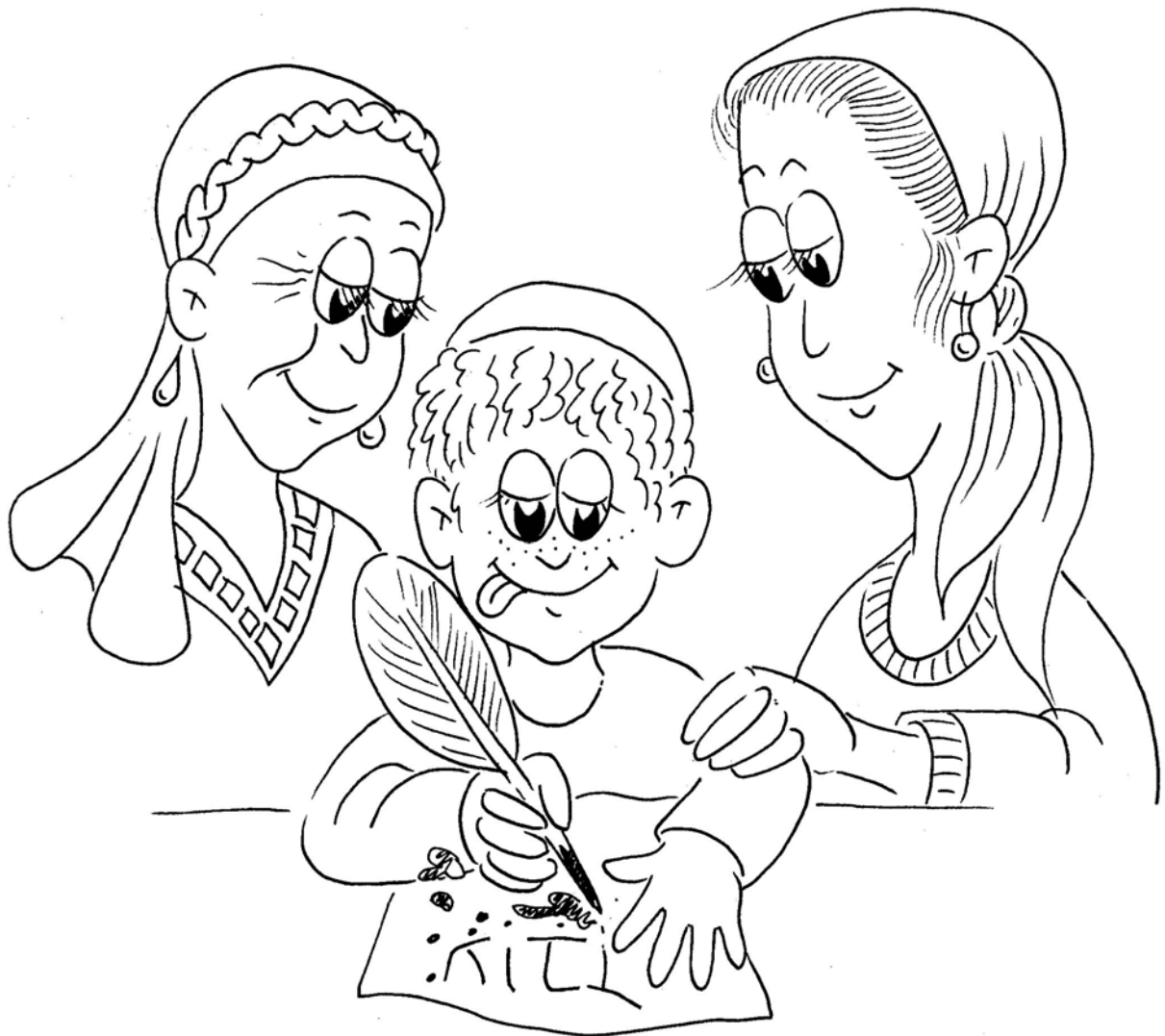
Zodra Boaz en Roeth elkaar zagen gingen ze samen zitten praten. Ze spraken de hele nacht door, en toen het licht werd vroeg Boaz aan Roeth of ze met hem wilde trouwen....

De volgende ochtend kocht Boaz het land van Elimèlech terug en gaf het aan Naomi. Ook vertelde hij dat Roeth en hij besloten hadden dat ze binnenkort zouden gaan trouwen.

Je begrijpt dat het heel groot feest was in Beth Lechem toen de bruiloft van Boaz en Roeth werd gevierd. Ook Naomi was heel gelukkig, vooral toen Roeth en Boaz een zoontje kregen. Ze noemden hem Oved.

Toen de kleine Oved groot geworden was kreeg hij ook een zoontje, dat Jisjaj genoemd werd. En ook Jisjaj kreeg op zijn beurt weer zonen. Een daarvan heette Davied, die toen hij groot was koning werd over Jisraeel.

Davied is niet alleen een beroemde koning. Hij was heel muzikaal en kon prachtig harp spelen en heel mooi zingen. Davied heeft veel liederen geschreven, die *tehiliem* of psalmen heten. Ze staan in Tenach, in het boek Tehiliem. De liederen van Davied zijn zo mooi, dat wij ze 3000 jaar later nog steeds zingen, onder andere tijdens de sjoeldienst.

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen

1. *Wat schrijft het jongetje?*
2. *Hoe heten zijn vader en moeder?*
3. *Wie is zijn oma?*
4. *Later krijgt hij een heel beroemde kleinzoon. Wie is dat?*

הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר

Zingt een loflied voor Hem met luit en harp

☺ Kijk naar de tekening en beantwoord de vragen

1. *Wie is dit?*
2. *Welk muziekinstrument bespeelt hij?*
3. *Hoe heten de liederen die hij geschreven heeft?*
4. *Wanneer zingen we die?*